

ECZANE ÖLÇEĞİNDEN İLAÇ ve ECZACILIK ÜZERİNE

Ecz. İsmail GÜMRÜKÇÜ ()*

Eczone için pek iş saati sayılmazdı. Üç eczane sahibi meslektaş, sohbeti iyice koyulaştırdık;

- Sanıyorum bu işsizliği artık bir takım görece nedenlerle açıklamak pek safdillik olsa gerek. Artık hastalıkların ertelendiği bir süreç yaşanıyor.
- Geçenlerde bir doktor dostumla konuşuyorduk. Hastanede bile hasta sayısında gözle görülür boyutta azalma varmış. Yatan hasta sayısı da düşmüş.
- Neden azalmasın. Devlet hastaneleri aynı bizim basketbolumuzun gizli profesyonelliği gibi... Tedavi eldeleri ise o karmaşa ve alt yapısızlık içerisinde hak getire!
- Dün gece nöbetimde, bir reçete geldi. Hasta, tüm parasının beşbinlira olduğunu belirterek reçetenin tutarını hesaplamamı istedi. Tam ikiyüzsekizbin lira...
- Kuşkusuz bu olgunun artık iyice sıradanlaştığını söylemek pek abartı olmasa gerek. Kâh reçetede ki ilaçların bir kısmını alan...
- Onu da, yarayanları hangisi ise onları ver diye ifade ediyorlar,
- ... Kâh borç bırakanlar, kâh hiç alamayanlar gibi...
- Ne yapsın vatandaş. Yalnızca bu yıl, daha sekiz ay dolmadan ilaç, üçüncü kez zam gördü. Kaldı ki hasta olacağını ve ona ikiyüzbin liralık reçeteler yazılacağını nereden bilebilirdi ki.
- İşte sanıyorum bu nokta oldukça önemli. Sağlıklı yaşam, her yurttaşın doğuştan kazandığı bir haktır, bir özlem değildir. Hastalığının tedavisi ise bir kader olmamalıdır.
- Anımsıyor musunuz, beş yıl öncesinin en pahalı reçeteleri tüberkülostatik ilaçları içeren reçetelerdi,
- Evet, rifamycin grubu ilaçlar...

- O zaman bu hammaddenin en ucuz kaynağılık eden ülkeden kaliteli koşulu ile ithali sonucu, bu ilaçlarda büyük oranda ucuzlama gerçekleştirilmişti. Bu politika bugün malesef terk edilmiş durumda.
- Evet.
- O ucuzlayan ilaçlar grubu, bugün dört yıl geçmesine karşın, henüz o günkü fiyatını ancak aşabilmiş.
- Yalnız bu grup ilaçlar için değil, bazı ilaçlarda da ucuzlama gerçekleştirilmişti.
- Evet, önemli olan bu yöntemdi, onu pratikte sürekli kılamılmektir. Ancak nedense icazet görmedi.
- İşte bu süreç ki nedenselliği içermektedir. İlaç sanayicilerinin ve halkın çıkarlarının yol ayrımını somutlamaktadır. Ve çelişen çıkarlar ilkinin tercihine olmak üzere ilaç, halkın uzanmayacağı doruklarda salt kâr konumuna itilmiştir.
- Tabi sonuç olarak serbest rekabet koşullarında kendiliğindenliğe bırakılan ilaç fiyatları ile bu süreç, kendi misyonunu böylece tamamlamış oldu.
- Aslında herşey 1954 yılında, çok şey 1984 yılı Aralık ayında başladı. Şimdi bu ekilenler biçilmektedir. Bu eldeleyenler ve eldelemeyenlerin yaşam uğraşını resmi otorite ile özdeş kılp, halkın sağlığına yönelik yararlılıkları gereklilik düzleminde sağlamadıkça, anayasada çok daha sağlık kavramlarını o görkemli içerikleriyle yineler dururuz.
- Bugün bir öksürük şurubunun en ucuzu beşyüz lira. Antibiyotiklere ulaşmak Kağ Dağı örneği...
- Kaliteli bile oldukları yine kuşku yaratıyor ya!
- Artık G.M.P. kuralı uygulaması var.
- Evet var ama yaklaşık ongünde bir bizim sağ-

* Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Üyesi

- lık ocağı doktorunun elinde faturası her zaman olduğu gibi yine bize çıkarılan yine bozuk ilaç listeleri de var.
- Bu fiyat serbestiyesine karşın yoklukta yine var. Ama gerekçemi arıyorsun...
 - Senin neyine yokluğun nedenleri. Tutuştururlar zam alan ilaçlarının listelerini eline, sürşarj oyuncacı ile oyalalar ve tüketimi pompalar ha pompalarlar.
 - İstersen sürşarj yapma!
 - Nasıl yapmazsın. Bu erozyonu önlemek için başka çıkar yolun yok. Bugün verilen uğraşın ekonomik içeriği, aynı stok düzeyini tutturmak, ötesinde envanter küçülmesine uğramamak değil midir?
 - Evet, tekelci yapı içerisinde serbest rekabet alaturkalığının ve garipliğinin gereği biz eczacılar, onların onca özenli emekle(!) üretip sundukları ilacı halka iletme aracılığı işlevimizi onca kendi eczane üretimimizden ve gerçek eczacı konumumuzdan yoksun bir yabancılaşma süreci içerisinde gerçekleştiriyor olduktan sonra... Bunca eczane içerisine ekilen rekabet tohumları biçilmesinde ne olsun. İşte gelsin horozlu, pembe dünyalı ilaçları, gelsin muvazaa. Eczacı olmak o kadar kolay değil, psikotrop ilaç satıyorsun; gelsin savcılık, polislik görevleri, kimlik yoksa gerekenin yapılması ödevleri. Ardından sana çıkarılan kırmızı-yeşilli suç faturaları gelsin.
 - Belediyelerin kapısından dün çıktık,
 - Ticaret Odası suçluluğumuzu unutuyorsunuz. Neydi o sabıkalı yıllar.
 - Tüm bunlar Eczacılık mesleğinin konumu soursallığından beslenen bir sahihsizlik olgusu idi. Ayakların baş, başların ayak olduğu yıllar garipliği ile neler yitirilmedi ki. Bugün çekilen sancı bu açığı kapamanın neden olduğu bir pratik gerekliliğidir. Ancak yine de gelecek oldukça parıltılı bir mesaj üretiyor.
 - Nasıl değerlendiriyorsunuz?
 - Artık eczanelerin üretime yönelmeleri için oldukça yapıcı çalışmalar bugünler sonuçlandırılma sürecinde. Eşdeğer ilaçlar ile büyük mesafeler alındı. Jenerik adlandırma ise son zamanlarda gündemde oldukça kalıcı yankılar uyandırmakta.
 - Kooperatiflerde giderek yaygınlaşıyor.
 - Birde depoculuk işlevi araç konumunu, üretim amacı ile somutlayabilse, eczacının çağcıl pratiği işte o zaman varsıl bir içerik kazanacaktır.
 - Bu konu ile ilgili İzmir'den ışılan bir çağdaş oluşum gözlemlendi. Kuşkusuz devamlılığının gerçekleşmesi daha büyük adımların atılmasına kaynaklık sağlayacaktır.
 - Bu arada kooperatifler üstbirliğinin de mutlaka oluşturulmasını acil bir üretkenlik olarak yorumlamaktayım.
 - Bağ-Kur konusu ise ilk kez TEB'in çağdaş ve ilkel yaklaşımı ile, bu genel kurulunda yeni boyutlar kazandı, çarpıcı yankılar uyandırdı.
 - İskonto konusunda ilk kez geçen yıl atılan birliktelik adımı, gelecek yıllarda eczacı dayanışmasının daha da güçleneceğine umut sağlamıştır.
 - Bu dayanışma Eczacı Odalarının, artık Eczacıları bir çatı altında toplamayı başaran yeni lokal binalarına kavuşmalarının da büyük katkı sağladığı yadsınamaz.
 - Bir de Yardımlaşma Sandığımız var artık. Bugünden vardığı yer eczacılık toplumu açısından oldukça onurlu bir konum içermekte.
 - Yalnızca biraz daha destek görmesi gerek.
 - Kuşkusuz, bu destek onu daha varsıl bir işlevsellğe kavuşturacaktır.
 - İnanır mısınız tüm bu çalışmaların bence en soylu olanı, geçen ay Helsinki'deki FIP Kongresinde eldelenen başarıdır diyorum.
 - Katılıyorum KKTC'nin ilk kez bu uluslararası düzlemde kabul edilmesi olgusu Türkiye Eczacılarının bu alandaki başlıca başarısını oluşturmuştur. Emeği geçenlere selam olsun.
 - Evet bu ve bunlar gibi, bugünden henüz tasarı halinde olan, yarınlar üretilecek birtakım yeni olgular gibi ileriye yönelik gelişmeler, mesleğimizin bilimsel düzlemde değişimini ve eczacılık toplumumuzun yetkinleşmesini sağlayacak birtakım nesnellikler olacaktır. Yeter ki mesleğimize bizim olduğu bilinci içerisinde katılımcı duyarlılığımız ile sahip çıkalım.
 - Ne güzel dizelemiş ozan; ... gelin canlar bir olalım.